

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2015

MEMORANDUM

LIMPOPO

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 17 bladsye.

VRAAG 1**TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	<ul style="list-style-type: none"> Om troeteldiere te wees/as troeteldiere/Vir gewone mense is honde nie net (meer) troeteldiere nie. Om waghonde te wees/as waghonde/om wag te hou/om hulle op te pas. 	1 1	1 1
1.2	<p>“om sekere dienste te lewer” (<i>Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.</i>)</p>	1	3
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Hulle fokus/is gefokus op wat hulle doen. Hulle is lewendig. (Enige EEN) 	1	3
1.4.1	<p>Gidshonde moet geduldig wees, want ...</p> <ul style="list-style-type: none"> hulle lei blinde mense (wat dinge stadig doen). hulle lei blinde mense (wat onseker is). hulle is blindes se oë. (Wat doen hulle vir die blindes of soortgelyk) 	1	4
1.4.2	<p>Gidshonde moet gehoorsaam wees, want ...</p> <ul style="list-style-type: none"> die blindes maak op hulle staat om opdragte uit te voer. die blindes is totaal van hulle afhanklik. hulle werk vir die blinde mense. (Die afhanklikheid van die blindes of soortgelyk) 	1	4
1.5	<ul style="list-style-type: none"> Herdershonde kan baie goed ruik/snuffel. Herdershonde het 'n baie akkurate reuksin. Herdershonde hou daarvan om na dinge te soek/dinge op te spoor. Herdershonde gooi nie maklik tou op nie/hou aan soek. (Enige EEN) 	1	2
1.6	<ul style="list-style-type: none"> B hulle aanhou met iets totdat hulle dit regkry. B hulle aanhou met iets totdat hulle dit regkry. (Enige EEN) 	1	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Die Ierse wolfhond het lang bene. (Baie) lang bene. Die Ierse wolfhond kan tot 90 cm hoog staan. (Enige EEN) 	1	1
1.8	<ul style="list-style-type: none"> (Die Mexikaanse hond) het glad nie hare nie. (Die Mexikaanse hond) is kaal. (Enige EEN) 	1	2
1.9	hoe die soort honde lyk .	1	2

1.10	Honde het sowat 321 beendere/bene. ✓ Honde het 42 (permanente) tande. ✓ OF Alle honde het ewe veel beendere/bene ✓ en (ewe veel) tande. ✓	2	1
1.11.1	<ul style="list-style-type: none"> • (Chihuahuas kan tot) 16 jaar (oud word). 	1	2
1.11.2	<ul style="list-style-type: none"> • Klein soorte honde kan tot 16 jaar oud word. • Chihuahuas is die kleinste soort hond. • Weeg minder as 3 kg/staan tussen 15 en 23 cm hoog. (Enige EEN) 	1	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> • Honde/Hulle vreet graag vleis. • Honde/Hulle is gebou om te jag. (Enige EEN) 	1	2
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • Reuk (aanvaar ook ruik/neus) • Gehoor (aanvaar ook hoor/ore) • Sig (aanvaar ook sien /oë) (Enige EEN) 	1	3
1.14	<ul style="list-style-type: none"> • C • het hulle ma's nodig omdat hulle nog aan die ma's moet drink. • C het hulle ma's nodig omdat hulle nog aan die ma's moet drink. (Enige EEN) 	1	3
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Klein hondjies raak lief vir mekaar. • Klein hondjies speel graag met mekaar. (Enige EEN) 	1	2
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • D • hondsdolheid. • D hondsdolheid. (Enige EEN) 	1	3
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • Dis net honde waarmee nie geteel word nie, wat gesteriliseer of gekastreer behoort te word. • As 'n mens met honde teel, hoef hulle nie gesteriliseer of gekastreer te word nie. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3

1.18	<ul style="list-style-type: none"> • (Rondloperhonde) kan siektes/hondesiekte/hepatitis/hondsdolheid oordra. • (Rondloperhonde) pla by mense se huise, bv. om kos te soek. • (Rondloperhonde) kan vullissakke oopskeur/mors op erwe. • (Rondloperhonde) kan mense byt. • (Rondloperhonde) kan skade aanrig, bv. mense se diere vang. • (Rondloperhonde) kan met ander huishonde baklei/ander huishonde doodbyt. • (Rondloperhonde) teel aan. • (Rondloperhonde) veroorsaak ongelukke. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	4
1.19	<ul style="list-style-type: none"> • Honde pas mense op/beskerm hulle. • Honde is goeie troeteldiere. • Honde is lojaal teenoor hulle eienaars/gee liefde/bly om jou te sien/betroubaar. • Honde speel met mense. • Honde is daar vir jou/help jou. • Honde aanvaar jou net soos jy is. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
SUBTOTAAL:		24	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.20	"Twitter" <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.21	"YouTube" en "Instagram" <i>(Moet albei antwoorde korrek hê om punt te verdien)</i> <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.22	"WhatsApp" <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i>	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> • 25% • Vyf en twintig % • Vyf en twintig persent (Enige EEN)	1	3
1.24	<ul style="list-style-type: none"> • B • hoe tegnologie deur studente gebruik word. • B hoe tegnologie deur studente gebruik word. (Enige EEN)	1	3

1.25	<ul style="list-style-type: none"> • 'n Mens sukkel nie met woordeskat/moeilike woorde nie. • Die prentjies help jou om beter te verstaan. • Die visuele aspekte trek die leser se aandag. • Dit lees vinniger./Daar is minder woorde. • Dit is duideliker. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING A:		30	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering	6	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	12	40%	40%
Vlak 2	Letterlik	12	40%	40%
Vlak 1	Herorganisasie			

AFDELING B: OPSOMMING**NASIEN VAN DIE OPSOMMING**

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Punttoekenning:**
 - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
 - 3 punte vir taal
 - Puntetotaal: 10
- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
 - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
 - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
 - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van taalpunte wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
 - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
 - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
 - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
 - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
 - Indien die maksimum getal woorde oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin na die maksimum getal woorde nasien en die res van die opsomming ignoreer.
 - Korter opsommings wat die vereiste wenke bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

VRAAG 2: WAT TE VEEL GASKOELDRANK AAN JOU LYF KAN DOEN[Verwerk uit *Huisgenoot*, 1 Desember 2011]**Nota:**

- 'n Volsin bevat 'n werkwoord.
- Kandidate mag nie sinne of dele van sinne aanhaal nie.
- Sien slegs die eerste feit per sin na.

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE <i>(Wat doen te veel gaskoeldrank aan jou lyf?)</i>
1.	Gaskoeldrank het nie vet in nie, maar dit bevat baie suiker wat baie sleg vir jou liggaam is. As jy baie gaskoeldrank drink, is die kans groter dat jy tipe 2-diabetes kry.	Gaskoeldrank kan veroorsaak dat jy tipe 2-diabetes kry.
2.	As jy te veel gaskoeldrank drink, het dit 'n negatiewe effek op die werking van jou brein. Dit kan veroorsaak dat jy moeilik leer en dinge maklik vergeet.	Te veel gaskoeldrank kan veroorsaak dat jy moeilik leer/maklik vergeet. Dit het 'n negatiewe effek op (die werking van) jou brein.
3.	Sommige gaskoeldranke bevat baie kafeïen. Te veel kafeïen is sleg vir jou liggaam. Kafeïen kan jou wakker hou.	Die baie kafeïen in gaskoeldrank hou jou wakker.
4.	Gaskoeldranke het bestanddele in wat keer dat die koeldrank sleg word. Hierdie bestanddele word preserveermiddels genoem. Dié preserveermiddels kan die kaliumvlakke in jou liggaam verlaag en asma veroorsaak. Kalium help om jou longe gesond te hou.	Gaskoeldrank kan jou kaliumvlakke verlaag/asma veroorsaak.
5.	Daar is bestanddele in gaskoeldrank wat nie goed is vir jou maag nie. Dit kan jou maag omkrap en dit laat pyn.	Gaskoeldrank kan jou maag omkrap/laat pyn.
6.	Dokters sê dat gaskoeldrank die bene in jou lyf swakker maak. Hoe meer gaskoeldrank jy drink, hoe sagter maak dit jou bene. Jou bene sal dus makliker breek of seerkry.	Te veel gaskoeldrank kan jou bene sagter/swakker maak. Dit laat jou bene makliker breek/seerkry.
7.	Gaskoeldrank het baie suiker en sure wat die beskermende lagie wit emalje van jou tande afvreet.	Die suiker en sure in gaskoeldrank vreet die emalje van jou tande af. Dit maak jou tande sleg.
	GETAL WOORDE = 185 woorde (Disjunktief: ±200 woorde)	GETAL WOORDE = 59 woorde (50–60/65 maksimum)
TOTAAL AFDELING B: 10		

Barrett se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 5	Waardering Evaluering	2	20%	20%
Vlak 4				
Vlak 3	Afleiding	4	40%	40%
Vlak 2	Letterlik Herorganisasie	4	40%	40%
Vlak 1				

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES**

1. Spelling:

- Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
- By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
- Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is by 'n meervoudigekeuse-vraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	<ul style="list-style-type: none"> (Skool)kinders/leerders/skole/skoliere/studente Onderwysers Mense wat penne en boeke nodig het. Mense wat skryfbehoeftes nodig het. <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN)	1	5
3.2	<ul style="list-style-type: none"> B daar is baie items om van te kies. B daar is baie items om van te kies. (Enige EEN)	1	3
3.3	<ul style="list-style-type: none"> Die verskillende lettertipes trek die aandag na belangrike inligting. Die adverteerders beklemtoon sekere dele van die advertensie. Dit maak die advertensie interessant. (Of soortgelyk)	1	5
3.4	splinternuwe/splinternuut	1	2
3.5	“lae tariewe” <i>(Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie.)</i> <i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i>	1	2
3.6	Skryfboeke, handboeke en voorgeskrewe boeke! <i>(Slegs die komma word aanvaar, om die frase korrek te maak.)</i>	1	1
3.7	vriendelikste	1	3
3.8	<ul style="list-style-type: none"> C manipulering. C manipulering. (Enige EEN)	1	4
3.9	<ul style="list-style-type: none"> jy jou (Enige EEN)	1	3
3.10	<ul style="list-style-type: none"> Die gebruik van letters van die alfabet wys dat dit iets met boeke en lees te doen het. ABC dui aan dat die winkel boeke en skryfbehoeftes verkoop. Leerders gebruik letters soos ABC om woorde te skryf. Mens kan alles van A tot Z by hierdie boekwinkel kry. Dit is 'n boekwinkel. (Enige EEN of soortgelyk)	1	5
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 4: SPOTPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Ma staan met haar hand in haar sy. • Ma se mond is groot oop. • Ma se oë is wyd oopgereek/wenkbroute is gelig. • Ma se liggaamshouding lyk kwaai/aanvallend. • Ma se wange is rooi. <p><i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN of soortgelyk)</p>	1	5
4.2	Genugtig <i>(Mag met kleinletter gespel word)</i>	1	3
4.3	Ma vra vir Pietie of hy nie tuiswerk het nie. <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	4
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • druip • dop • faal/misluk <p>(Enige EEN)</p>	1	2
4.5	'n Boodskap word deur Pietie gestuur. <i>(Die hele sin moet korrek wees en uitgeskryf wees vir die punt.)</i>	1	3
4.6	Julle jongmense sit elke dag stil voor die rekenaar. <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	3
4.7	<ul style="list-style-type: none"> • gesels • praat • kommunikeer <p><i>(Moenie spelling penaliseer nie)</i> (Enige EEN)</p>	1	2
4.8	<ul style="list-style-type: none"> • A • iemand wat stadig is, ook uiteindelik klaarkry. • A iemand wat stadig is, ook uiteindelik klaarkry. <p>(Enige EEN)</p>	1	3
4.9	slimmer	1	4
4.10	Nee, Pietie luister nie na sy ouers nie . <i>(Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)</i>	1	3
SUBTOTAAL:		10	

VRAAG 5**5.1: LEESTEKS**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	hulle	1	3
5.1.2	ratels	1	3
5.1.3	ronde	1	3
5.1.4	met	1	3
5.1.5	geskud	1	3
5.1.6	om 'n sekere geluid te maak <i>(Kandidate hoef nie die hele sin uit te skryf nie, maar die gedeelte met die infinitief moet heeltemal korrek wees om die punt te verdien.)</i>	1	3
5.1.7	snaarinstrument	1	3
5.1.8	'n	1	3
5.1.9	<ul style="list-style-type: none"> • een en twintig • een-en-twintig (Enige EEN)	1	3
5.1.10	Die mense sonder geld is baie arm . <i>(Enige sin waar die ander betekenis van die woord duidelik is.)</i>	1	4
5.1.11	Dit word 'n duimklavier genoem omdat dit met die duime gespeel word .	1	3
5.1.12	kwêlafluitjie	1	3
5.1.13	SA <i>(LET WEL: geen punte nie)</i>	1	1
5.1.14	plas – tiek	1	3
SUBTOTAAL:		14	

5.2: PRENT

VRAAG	ASSESSERINGRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	gelukkige	1	4
5.2.2	eetkamer	1	2
5.2.3	snytyjie brood	1	2
5.2.4	vrugte	1	2
5.2.5	oopgetrek	1	2
5.2.6	langs	1	2
SUBTOTAAL:		6	
TOTAAL AFDELING C:		40	

Bloom se Taksonomie		Punte	%	
Vlak 6	Sintese Evaluering	6	15%	20%
Vlak 5				
Vlak 4	Analise Afleiding	23	57%	40%
Vlak 3				
Vlak 2	Begrip Kennis	11	28%	40%
Vlak 1				

AFDELING D: LETTERKUNDE**BLADSAK – Lucas Malan****VRAAG 6****VERHAAL A: 'DIE TOWERSAK' – Corlia Fourie**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	<ul style="list-style-type: none"> Sy wou loop waar sy wou/weggaan. Sy wou die huis verlaat. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
6.2	<ul style="list-style-type: none"> Dit was gevaarlik vir die meisie om so alleen te loop. Alle ma's is bekommerd oor hulle dogters. (Enige EEN) 	1	1
6.3	<ul style="list-style-type: none"> Die dag wanneer sy gaan (loop). Voordat sy vertrek. (Enige EEN) 	1	1
6.4	<ul style="list-style-type: none"> Die sakkie sou haar help as sy in die moeilikheid was. Sy is verbied om die sakkie oop te maak. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
6.5	<ul style="list-style-type: none"> Sy het haar huis verlaat. Sy het alleen rondgeloop en alles bekyk. Sy het gevare aangedurf (trotseer). Sy was jonk en alleen. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
6.6	<ul style="list-style-type: none"> Die muti-vrou het vir die meisie se ma 'n sakkie gegee. Die meisie het 'n leeu uit die sakkie gepluk. Die jong man het die meisie omgepraat om die sakkie oop te maak. Die meisie moes stories vertel om die sakkie weer vol te maak. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.7.1	<ul style="list-style-type: none"> D ... het onder hulle storieboom gesit. D ... het onder hulle storieboom gesit. (Enige EEN) 	1	3
6.7.2	<ul style="list-style-type: none"> C ... was groot genoeg om te loop waar sy wou. C ... was groot genoeg om te loop waar sy wou. (Enige EEN) 	1	3
6.7.3	<ul style="list-style-type: none"> B ... het 'n man nodig gehad om haar te beskerm. B ... het 'n man nodig gehad om haar te beskerm. (Enige EEN) 	1	3

6.7.4	<ul style="list-style-type: none"> • A • ... weet die sakkie werk net as jy regtig iets nodig het. • A ... weet die sakkie werk net as jy regtig iets nodig het. (Enige EEN)	1	3
6.8	<ul style="list-style-type: none"> • B • 'n vergelyking. • B 'n vergelyking. (Enige EEN)	1	3
6.9	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het alles van haar geweet. • Hy was tevrede dat hy geweet het wat in die sakkie was. • Daar was niks meer in die sakkie nie. (Enige EEN)	1	1
6.10	gawe om stories te vertel	1	3
6.11	<ul style="list-style-type: none"> • D • Hou 'n belofte wat jy gemaak het. • D Hou 'n belofte wat jy gemaak het. (Enige EEN)	1	3
6.12	<ul style="list-style-type: none"> • Al die gebeure in die verhaal handel oor die towersak. • Die verhaal handel oor wat die towersak vir die meisie beteken het. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.13	<ul style="list-style-type: none"> • Jy kommunikeer (praat) met mense op 'n ander manier. • Jy maak mense se lewens beter met jou stories. • Jy maak mense gelukkig met jou stories. • Jy kan jouself uit die moeilikheid praat met jou storie. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	5
SUBTOTAAL:		20	

VERHAAL B: 'DIE STEM VAN 'N KIND' – Pieter Pieterse

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	Dit (die stem) is die boodskap (wat die seun roep).	1	1
6.15	<ul style="list-style-type: none"> • 'n (Jong) seun se stem kon ver gehoor word. • Sy stem het nog nie gebreek nie. • Sy stem was sterk/helder. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
6.16	Die jong meisies het vir goeie boodskappe gewag.	1	3
6.17	<ul style="list-style-type: none"> • Hy was bang sy stem word dié van 'n man. • Hy was bang sy stem gaan nie meer ver gehoor kan word nie. • Hy was bang om groot te word. (Enige EEN)	1	1

6.18	<ul style="list-style-type: none"> • Teen skemer wanneer alles stil geword het. • Net voor dit donker word. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
6.19	<ul style="list-style-type: none"> • Molaeledi het vir Mamaropeni geroep. • Almal het gewonder watter nuus Mamaropeni sou kry. • Molaeledi het hom vir die tergende kinders vererg. • Molaeledi het besluit om saam met Morobula weg te gaan. 	1 1 1 1	2 2 2 2
6.20	groot	1	3
6.21	<ul style="list-style-type: none"> • C • Hy het mense se briewe vir hulle gelees. • C Hy het mense se briewe vir hulle gelees. (Enige EEN) 	1	3
6.22	<ul style="list-style-type: none"> • A • Aanpasbaarheid • A Aanpasbaarheid (Enige EEN) 	1	3
6.23.1	<ul style="list-style-type: none"> • E • ... was nie oor stories gepla nie. • E ... was nie oor stories gepla nie. (Enige EEN) 	1	3
6.23.2	<ul style="list-style-type: none"> • D • ... het baie kwaad geword. • D ... het baie kwaad geword. (Enige EEN) 	1	3
6.23.3	<ul style="list-style-type: none"> • C • ... het groot geskrik en huis toe gehardloop. • C ... het groot geskrik en huis toe gehardloop. (Enige EEN) 	1	3
6.23.4	<ul style="list-style-type: none"> • B • ... het geld gestuur. • B ... het geld gestuur. (Enige EEN) 	1	3
6.24	<ul style="list-style-type: none"> • Dit kan 'n kind beseer. • Dit is teen die wet. • Dit is baie seer. • Dit is mishandeling. (Enige TWEE of soortgelyk) 	2	5
6.25	Molaeledi	1	1

6.26	<ul style="list-style-type: none"> • Ek sou haar gaan troos het. • Ek sou haar om verskoning gevra het. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
SUBTOTAAL:		20	

Barrett se Taksonomie		Punte	%	%
Vlak 5	Waardering	8	20%	20%
Vlak 4	Evaluering			
Vlak 3	Afleiding	16	40%	40%
Vlak 2	Herorganisasie	16	40%	40%
Vlak 1	Letterlik			

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120